

TORAH OHR • PARSHAS MIKEITZ • MAAMAR 13

כי אתה נרי ה' והוי"ה יגיה חשכי

Pois Tu és minha lâmpada, Havayá

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/torah-ohr/mikeitz/13/

1 כי אתה נרי ה' והוי"ה יגיה חשכי. להבין הכפל ב"פ [ב' פעמים] הוי"ה הא' הוי"ה והב' והוי"ה בתוספת וי"ו.

“Pois Tu és minha lâmpada, Havayá, e Havayá ilumina minha escuridão.” [É preciso] compreender a repetição de Havayá duas vezes: a primeira é “Havayá”, e a segunda, “e Havayá”, com o acréscimo de um vav.

הנה כתיב נר ה' נשמת אדם. פ"י שנשמת אדם המלובשת בגוף הוא בחי' נר של שם הוי"ה. לפי שכל הארבעה אותיות דשם הוי"ה מרומזות בנר.

Agora está escrito: “A lâmpada de Havayá é a alma do homem.” Isso significa que a alma do homem, que está investida no corpo, é o nível de uma lâmpada do Nome Havayá, porque todas as quatro letras do Nome Havayá estão aludidas em uma lâmpada.

2 והיינו בארבעה דברים שבנר שהם השמן והפתילה וכי' גווני אור נהורא אוכמא הנאחז בפתילה ונהורא חיורא למעלה ממנה.

Isto é, nos quatro elementos de uma lâmpada: o óleo, o pavio e duas cores de luz — a luz escura (nehora uchma), que se prende ao pavio, e a luz branca (nehora chivra), acima dela.

ולכן הנשמה קרויה נר שיש בה ג"כ ד' בחינות הללו שמן ופתילה וכי' גווני אור המרומזות בד' אותיות הוי"ה.

Portanto, a alma é chamada de lâmpada, pois também possui esses quatro aspectos — óleo, pavio e duas cores de luz — que são aludidos nas quatro letras do Nome Havayá.

3 ולהבין ד' בחינות הללו בנשמה. וגם להבין ענין הנרות שהיו במקדש

[Devemos] compreender esses quatro aspectos na alma e também compreender o assunto das lâmpadas que havia no Santuário.

שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] וכי לאורה הוא צריך כו'. אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל. וצ"ל למה הנרות דוקא עדות להשראת השכינה.

A respeito delas, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Acaso Ele precisa de sua luz?” etc. “Ao contrário, é um testemunho para todos os que vêm ao mundo de que a Shechiná (a Presença Divina) habita entre Israel.” E é preciso explicar por que justamente as lâmpadas são um testemunho da presença da Shechiná.

אך הענין הוא כי הנה אור המאיר הוא בשביל שנאחז האור בפתילה ומכלה אותה. אך הפתילה לבדה היתה כבה וכלה במהרה

Mas a explicação é a seguinte: uma luz brilha porque a luz se prende ao pavio e o consome. O pavio sozinho, porém, apagar-se-ia e se consumiria rapidamente.

וגם לא היתה הארת האור טובה כ"כ [כל כך] רק ע"י השמן שהוא הגורם התחברות האור בפתילה.

Tampouco a iluminação seria tão boa; [isso se dá] somente por meio do óleo, que é o que causa a união da luz com o pavio.

4 והוא הגורם להיות האור טוב ובהיר שע"י השמן נעשה גוון נהורא חורא. וע"י הפתילה גוונא אוכמא.

E é isso que faz a luz ser boa e brilhante: por meio do óleo, surge a tonalidade da luz branca, e, por meio do pavio, a tonalidade escura.

וככל המשל הזה כך הוא בהתלבשות הנשמה בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] שאור הנאחז ונתלבש בנפש הבהמית הוא כמשל האור שנאחז בפתילה. כי הנה הנה"ב [הנפש הבהמית] נלקחה מבחי"ק"נ [קליפת נוגה] וכלולה מע"ס [מעשר ספירות] דנוגה שכל ומדות.

Assim como em toda essa analogia, também ocorre com o revestimento da alma no corpo e na alma animal: a luz que se apega à alma animal e nela se reveste é como a luz da analogia que se prende ao pavio. Pois a alma animal provém do nível da kelipá nogá (a casca luminosa) e é composta pelas dez Sefirot de nogá: intelecto e atributos emocionais (midot).

כי זלעו"ז [זה לעומת זה] עשה. כמו שיש ע"ס [עשר ספירות] בנשמה היא נה"א [נפש האלקית] שהם בקדושה. כך יש עשר בחי"ב בנה"ב [בנפש הבהמית] שהן לגרמיה כו'. אשר שלט האדם באדם.

Pois "[D'us] fez este em oposição àquele". Assim como há dez Sefirot na alma — isto é, na alma divina —, que pertencem à santidade, também há dez níveis na alma animal, que existem para si mesmas, etc. "Quando o homem domina o homem."

5 ולאם מלאם יאמץ. וע"ס [ועשר ספירות] דנה"א [דנפש האלקית] נאחזות ומתלבשות בע"ס [בעשר ספירות] דנה"ב

[דנפש הבהמית] שהן לעומת זה. והכוונה הוא בכדי להפך נה"ב [נפש הבהמית] ולכלות אותה באור הנשמה.

"E uma nação será mais forte do que a outra nação." As dez Sefirot da alma divina se prendem e se revestem nas dez Sefirot da alma animal, que lhes correspondem. O propósito é transformar a alma animal e consumi-la na luz da alma.

ולהיות אתכפייא ואתהפכא כו' דוגמת כליון הפתילה באור הנאחז בה. וכמו שהפתילה עצמה נהפכת לאור ואש. כך נה"ב [נפש הבהמית] עצמה היא אתהפכא כו':

E [o propósito é] que haja subjugação e transformação (iskafya e is'hapcha), etc., como o pavio sendo consumido pela luz que se agarra a ele. E, assim como o próprio pavio se transforma em luz e fogo, também a própria alma animal passa por uma transformação (is'hapcha), etc.

6 אך להבין ענין זה כיצד תהיה התהפכות נה"ב [נפש הבהמית] החיונית להיות עולה במדרגה גדולה כ"כ [כל כך] להיות ממנה אור וגילוי אלקות.

Mas [é preciso] compreender isto: como pode ocorrer a transformação da alma animal vitalizada, de modo que ela se eleve a um nível tão elevado que dela provenham luz e revelação da Divindade?

הנה כתיב ארוממך אלקי המלך. ויש בזה ב' פירושים הא' ארוממך ממטלמ"ע [ממטה למעלה] והב' ארוממך היינו להיות המשכת הרוממות מלמעלמ"ט [מלמעלה למטה].

Ora, está escrito: “Eu Te exaltarei, meu D'us, o Rei.” Há duas interpretações disso: a primeira, “Eu Te exaltarei”, de baixo para cima; e a segunda, “Eu Te exaltarei”, isto é, que a exaltação seja atraída de cima para baixo.

7 וביאר הענין כי הנה פ"י אלקי מלשון אלי הארץ שהוא לי [לשון] כח שזה אמר דהע"ה [דוד המלך עליו השלום] בעבור כללות העולם

A explicação do assunto: o significado de Elokai (“meu D'us”) deriva da expressão “os poderosos (eilei) da terra”, que denota poder. O rei David, que a paz esteja sobre ele, disse isso a respeito do mundo como um todo.

שהכח והחיות הנמשך בהם מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה הממכ"ע [הממלא כל עלמין] הוא בבחי' המלך שלהיותו מלך על כל העולם הם חיים וקיימים ונתהוו מאין ליש מבחי' זו דמלכותו ית'.

[Ele quis dizer] que o poder e a força vital que são atraídos para eles da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que preenche todos os mundos (memalê kol almin), estão no nível de “o Rei”: como Ele é Rei sobre o mundo inteiro, eles vivem e perduram, e vieram a existir do nada para algo a partir deste nível de Sua Malchut (soberania), bendito seja Ele.

8 ונודע שהמלוכה והממשלה שבמלך אינה רק בחי' הארה והתפשטות לזולתו ואינו נוגע למלך עצמו כמו שאר מעלות ומדות שבו שהוא חכם כו'.

É sabido que a realeza e o domínio de um rei são apenas um nível de iluminação e de extensão em direção aos outros, e não dizem respeito ao próprio rei, ao contrário das demais virtudes e qualidades que ele possui — ser sábio etc.

וזהו מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים]. שהתהוות כל עולמים עליונים ותחתונים והכח והחיות המלוכב בהן ומהוה אותן נמשך מבחי' מדת מלכותך שהוא ענין מהות המלוכה והממשלה ולא ממהות המלך עצמו רק מבחי' מלכותו כו'.

Esta é [a explicação de] “Tua realeza é a realeza de todos os mundos”: o surgimento de todos os mundos, superiores e inferiores, e o poder e a força vital (chayus) revestidos neles, que os fazem existir, provêm do nível do atributo de “Tua realeza”, a Malchut (soberania) — que é a própria essência da realeza e do domínio —, e não da essência do próprio Rei, mas somente do nível de Sua realeza etc.

9 והנה להיות התפשטות וא"ס [אור אין סוף] ב"ה בבחי' מלכותו ית' היו כמה צמצומים. וכמ"ש להודיע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו.

Ora, para que a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, se estendesse ao nível de Sua soberania (Malchut), bendito seja Ele, foram necessários vários tsimtsumim (contrações), como está escrito: “Para dar a conhecer aos filhos do homem Seus poderosos feitos e a glória do esplendor de Seu reinado.”

גבורותיו הן הן הצמצומים להיות כבוד הדר מלכותו. ואין זה אלא בחי' זיו להיות כבוד והדר. וכמאמר בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] בחי' שם בלבד.

“Seus poderosos feitos” (gevurosav) são precisamente os próprios tsimtsumim, para que haja “a glória do esplendor de Seu reinado”. E isso não é senão o nível de um mero resplendor (ziv), destinado a ser glória e esplendor — como na declaração: “Bendito seja o Nome da glória de Seu reinado para todo o sempre”: apenas o nível de um nome.

ואי לזאת ארוממך שעייז יבא לקיום ואהבת את ה' אלקיך הוא אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש בכל לכבך בשני יצריך שעייז אתכפייא כו' שלא יהי' [יהיה] חפץ ורצון אחר זולתו וכמ"ש מי לי בשמים וכו'.

Portanto: “Eu Te exaltarei”; por meio disso, chega-se a cumprir “Amarás Havayá, teu D'us” — isto é, a própria Luz Infinita, bendito seja Ele — “com todo o teu coração”, com ambas as tuas inclinações; pois, por meio disso, ocorre a subjugação (iskafya), etc., de modo que a pessoa não tenha desejo ou vontade além d'Ele, como está escrito: “A quem tenho nos céus...” etc.

וזהו ארוממך ממטה למעלה. (ועי' [ועיין] בזהר וארא דכ"ח סוף ע"ב) וגם ארוממך המשכת הרוממו' מלמעלמ"ט [מלמעלה למטה].

Isso é “Eu Te exaltarei” de baixo para cima. (Veja o Zohar, Vaera, final de 28b.) E “Eu Te exaltarei” também significa atrair a exaltação de cima para baixo.

והענין כי הנה פעם אומרים יחיד חי העולמים מלך ופעם אומרים מלך יחיד חי העולמים.

A explicação é a seguinte: às vezes dizemos: “Único, Vida dos mundos, Rei”; e, às vezes: “Rei, Único, Vida dos mundos”.

ופי' כי יחיד חי העולמים מלך היינו שהוא יחיד ומיוחד לבדו ית' וקדוש ומובדל כו'.

O sentido de “Único, Vida dos mundos, Rei” é que Ele é único e singular, somente Ele, bendito seja, santo e apartado, etc.

10 וחי העולמים הוא עיי' כמה צמצומים להיות בבחינת מלך לעולם שעייז ארוממך מלמעלה למטה כו'

E “Vida dos mundos” ocorre por meio de vários tsimtsumim (contrações), para que Ele seja, em relação ao mundo, Rei; e, por meio disso, “Eu Te exaltarei” de cima para baixo, etc.

ומלך יחיד חי העולמים היינו שלהיות חי העולמים הוא מתצמצם בבחי' מלך ובחינת מלך זה הגם שהוא בחי' אחרונה לגבי א"ס ב"ה עצמו מ"מ הוא בבחי' יחיד ומיוחד קדוש ומובדל כו' לגבי התהוות עלמין

E “Rei, Único, Vida dos mundos” significa que, para ser a Vida dos mundos, Ele Se contrai ao nível de Rei; e esse nível de Rei, embora seja o último nível em relação ao próprio Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, ainda assim está no nível de único e singular, santo e apartado, etc., em relação ao surgimento dos mundos.

ואי לזאת נמשך בחינת מלכותו לבחי' יחיד חי העולמים להיות התלבשות מלך יחיד קדוש ומובדל כו' בבחינת עלמין והיינו בעוה"ז הגשמי דוקא כי נעוץ תחלתו בסופן דייקא.

Por isso, o nível de Sua Malchut (soberania) é atraído ao nível de “Único, Vida dos mundos”, para que o Rei único, santo e apartado, etc., seja revestido no nível dos mundos — isto é, especificamente neste mundo físico, pois “seu começo está encravado em seu fim”, precisamente.

11 וזהו והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום כו' היום לעשותם כי הוא המשכת אור א"ס ב"ה ממש מצוך מלשון התקשרות

Este é [o significado de] “E estas palavras que eu te ordeno hoje serão...” etc., “hoje, para fazê-las”: pois se trata de fazer descer a própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele — “te ordeno” (met-zavecha) no sentido de conexão.

בבחי' היום לעשותם דוקא שהוא בעולם הזה עולם המעשה ולא בעולמות עליונים שהם ע"י השתלשלות בירידת סתר המדרגות מעילה לעלול כו' ורחוקים מאור א"ס ב"ה ממש.

[Isso ocorre] especificamente no nível de “hoje, para fazê-las”, isto é, neste mundo, o mundo da ação, e não nos mundos superiores, que se originam por meio da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), numa descida por níveis ocultos, de causa a efeito, etc., e estão distantes do próprio Or Ein Sof, bendito seja Ele.

משא"כ בסוף מעשה מתגלה אור א"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש שלא כדרך ירידת והשתלשלות העולמות אלא כמשל האור הנאחז בפתילה שקודם שנאחז בפתילה אינו עולה בשם אור כלל.

Isso, porém, não se dá no fim da ação: ali, o próprio Or Ein Sof, bendito seja Ele, é revelado, não pelo modo da descida e do encadeamento dos mundos, mas à maneira da analogia da luz que se prende ao pavio, a qual, antes de se prender ao pavio, nem sequer é considerada luz.

12 וע"י התאחוותו בדבר גשמי נתהווה גילוי אור. אך אור זה צריך להמשיך על ידי עבודת האדם ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח. אם ישים אליו לבו ונשמתו אליו יאסוף.

Ao se prender a uma coisa física, surge uma revelação de luz. Mas essa luz precisa ser atraída para baixo por meio do serviço da pessoa, e “um espírito traz um espírito e faz descer um espírito”. “Se ele dirigir seu coração a Ele, reunirá seu espírito e sua alma a Ele.”

13 וזהו ענין הדלקת הנרות להדליק ולהמשיך האור שיהא נאחז בפתילה. וזהו קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת.

Este é o significado de acender as lâmpadas: acender e atrair a luz para baixo, para que ela se prenda ao pavio. E este é [o significado de] “Havayá está perto de todos os que O invocam, de todos os que O invocam em verdade”.

דהיינו להיות אמת ה' לעולם. ואמתות ה' הוא שמעלה ומטה שוים לפניו ית' כחשיכ' [כחשיכה] כאורה

Isto é, para que haja “a verdade de Havayá” no mundo (le'olam). A verdade de Havayá é que o alto e o baixo são iguais diante Dele, bendito seja — “como a escuridão, assim a luz”.

וסדר ההשתלשלות הוא רק בערכנו ובערך כל העולמות הברואים מאין ליש שלא יכטלו במציאות ונק' כדמותנו דמות כבוד ה'. אבל בצלמנו בצלם אלקים היינו אמתות יחודו יתברך בעליונים ובתחתונים בשוה.

E a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) é relativa apenas a nós e a todos os mundos criados do nada em algo, para que não sejam anulados em sua existência; e isso é chamado “à nossa semelhança”, “a semelhança da glória de Havayá”. Mas “à nossa imagem”, “à imagem de D'us”, significa a verdade de Sua unidade, bendito seja, igualmente nos mundos superiores e inferiores.

14 וכיצד נמשך אמת ה' לעולם אמר הכתוב כי גבר עלינו חסדו. מחמת תגבורת חסד ואור עליון יותר מערך השתלשלות.

E como “a verdade de Havayá” é atraída para o mundo? A Escritura diz: “Pois Sua bondade prevaleceu sobre nós” — por meio de um ímpeto superno de Chessed (bondade) e de luz, além da medida da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut).

והיינו ע"י נה"ב [נפש הבהמית] כד אתהפכא ואתכפייא כי נה"ב [נפש הבהמית] הגם שלמטה בעוה"ז היא במדרגה שפלה מ"מ שרשה ומקורה העליון היא הגבה למעלה במאד

Isso ocorre por meio da alma animal, quando ela é transformada e subjugada (is'hapcha e iskafya). Pois, embora a alma animal, aqui embaixo neste mundo, esteja num nível baixo, sua raiz e sua fonte superna estão, não obstante, extremamente elevadas.

שהיא מבחי' לפני מלך מלך. וכמ"ש במ"א מענין המאכל שעליו יחיה האדם מפני ששרשו ממקום גבוה כו'.

Pois ela provém do nível de “antes que qualquer rei reinasse”, como é explicado em outro lugar a respeito do alimento de que o homem vive: sua raiz provém de um lugar elevado, etc.

ולכך ע"י התהפכות נה"ב [נפש הבהמית] בהתגברות הטוב על הרע מעורר כך למעלה בשרשה תגבורת אור וחסד עליון להיות גילוי אמת ה' לעולם אמתות ה' ממש.

Portanto, por meio da transformação da alma animal, quando o bem prevalece sobre o mal, des-perta-se de modo correspondente, acima, em sua raiz, um ímpeto de luz e bondade supernas, para que haja uma revelação da “verdade de Havayá” no mundo — a própria verdade de Havayá.

(והוא בחי' חסד עליון הממתיק הגבורות. פי' דהרי מבואר לעיל שכדי להיות התפשטות האור בבחי' מל' הוא ע"י גבורות וצמצומים כמ"ש להודיע לבני האדם גבורותיו כו'.

(Este é o nível da bondade superna que adoça as guevurot (contenções). Isto é, como foi explicado acima, a extensão da luz até o nível de Malchut (soberania) ocorre por meio de guevurot e contrações (tsimtsumim), como está escrito: “Para dar a conhecer aos filhos dos homens Seus atos poderosos (guevurotav)”, etc.

אבל בחי' כי אתה נרי הוי' הוא בחי' כי גבר עלינו חסדו להיות תוספת אור בלי צמצומים כו'. ונק' בחי' מיתוק זה יחוד קובה"ו [קודשא בריך הוא ושכינתיה] כמ"ש בתניא פמ"א [פרק מ"א / פרשה מ"א] בהג"ה [בהגהה]

Mas o nível de “Pois Tu és minha lâmpada, Havayá” é o nível de “Pois Sua bondade prevaleceu sobre nós”, de modo que haja um acréscimo de luz sem contrações, etc. Este nível de adoçamento é chamado de união do Santo, bendito seja Ele, com Sua Shechiná (Presença Divina), como é explicado na nota a Tanya, capítulo 41.)

אך הנה כמו במשל אור הנר הנ"ל שע"י כליון הפתילה לבדה אינה מאיר כ"כ [כל כך] כ"א ע"י השמן.

No entanto, como na analogia da luz da lâmpada mencionada acima, somente o consumo do pavio, por si só, não faz com que ela brilhe tão bem; isso ocorre apenas por meio do óleo.

כך צ"ל בחי' שמן בעבודת האדם בהתלבשות הנשמה בגוף. והוא ענין שמן משחת קדש ורומז על התורה

Assim também, deve haver o nível do óleo no serviço da pessoa, no revestimento da alma no corpo. Este é o “óleo da unção sagrada” (shemen mishchas kodesh), e alude à Torá.

כי קדש הוא בבחי' חכמה ואורייתא מחכמה נפקת והשמן היא פנימיות החיות שבכל הדברים שמוציאים מהן השמן.

Pois “sagrado” (kodesh) está no nível de Chochmá (sabedoria), e “a Torá provém de Chochmá”. E o óleo é a dimensão interior (pnimiyut) da força vital presente em todas as coisas das quais se extrai óleo.

15 ולכן בכל הדברים יש שמן ואפי' [ואפילו] באבנים כי כולם בחכמה עשית ויש בכולם פנימיות החיות בבחי' שמן.

Portanto, há óleo em todas as coisas, até mesmo nas pedras, pois “Tu fizeste todos eles com Chochmá (sabedoria)”; e em todas elas há a dimensão interior (pnimiyut) da força vital, no nível do óleo.

והשמן הנמשך מקדש שהיא ח"ע [חכמה עילאה] היא ג"כ המתלבשת אפי' [אפילו] בדברים גשמיים כמו זרעים מועד כו'.

E o óleo extraído do “sagrado” (kodesh), que é Chochmá suprema, é também aquilo que se reveste até mesmo em assuntos materiais, como Zeraim [e] Moed, etc.

16 ושמן זה הוא הגורם הארה רבה להיות האור טוב להאיר. והיינו להיות גלוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בנפש האדם בגלוי ממש כאלו רואה כו'

Este óleo é o que provoca uma grande iluminação, de modo que a luz brilhe intensamente. Isto é, para que haja uma revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, na alma da pessoa — uma revelação real, como se ela visse etc.

ולא בדמיונות הנולדים מן המחשבה לבדה שהן חולפות ועוברות ואינן קבועות בנפש באמת לאמתו רק שיהא הגלוי בלב באמת לאמתו קבוע ותקוע בחיזוק כיתד שלא תמוט להיות נגדו תמיד

Não em imaginações que nascem apenas do pensamento, que passam e desaparecem e não ficam fixadas na alma em verdade absoluta; pelo contrário, a revelação deve estar no coração, em verdade absoluta, fixa e firmemente plantada como uma estaca que não será removida, de modo que esteja sempre diante dele.

וגלוי זה הוא להיות יראת ה' על פניו יראה עלאה בבחי' בטול ממש הנרמזת באות יו"ד של שם הוי' כנודע כי שם הוי' הוא דחילו ורחימו רחימו ודחילו.

Essa revelação é para que “o temor de D'us” esteja “sobre o seu rosto”: o temor superior (yirá ilaá), no nível da verdadeira autoanulação (bitul), aludido na letra yud do Nome Havayá. Pois, como é sabido, o Nome Havayá é temor e amor, amor e temor (dechilu urechimu, rechim udechilu).

נמצא שאות יו"ד הרומזת לחכמה הוא בחי' דחילו שהיא בחי' יראה עלאה אם אין חכמה אין יראה. לכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מה להלן באימה וביראה אף כאן כו'.

Conclui-se que a letra yud, que alude a Chochmá (sabedoria), é o nível do temor (dechilu), que é o nível do temor superior: “Se não há Chochmá, não há temor.” Portanto, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Assim como lá [foi] com temor e reverência, também aqui”, etc.

17 והיינו מפני התלבשות ח"ע [חכמה עילאה] ששם שורה ומתגלה אוא"ס [אור אין סוף] כ"ה ממש בבחי' בטול אפי' [אפילו] בדברים גשמיים הנאמרים בתורה אשר לפנינו.

Isso se deve à investidura da Chochmá (sabedoria) suprema, onde a própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, repousa e se revela de fato em estado de autoanulação (bitul), até mesmo nas questões materiais de que trata a Torá que está diante de nós.

והלכה זו היא דבר ה' ממש. וכן האדם כשעוסק בתורה דבר ה' ממש ורוח פיו מדבר בו.

E esta halachá é a própria palavra de D'us. Assim também, quando uma pessoa se ocupa com a Torá, [é] a própria palavra de D'us, e o sopro de Sua boca fala nela.

18 וכמ"ש ודברי אשר שמתו בפיו ועז"נ [ועל זה נאמר] ודברת בם להיות המשכ' חכמה ויראה עילאה בם בד"ת [בדברי תורה].

Como está escrito: “E Minhas palavras, que coloquei em tua boca”; e a esse respeito se diz: “E falarás delas (bam)”, para que haja uma descida de Chochmá (sabedoria) e do temor superior para dentro delas (bam) — isto é, para dentro das palavras da Torá.

ומזה נמשך תפלת י"ה בלחש ובחשאי בחי' שמן שהוא בחי' בטול. ועז"ז רומזים כריעות והשתחוואות שבתפלה שהם המשכות הבטול.

Disso deriva a oração Shemoneh Esreh, [recitada] em voz baixa e em silêncio — o nível do óleo, que é o nível da autoanulação (bitul). As inclinações e prostrações na oração aludem a isso, pois fazem descer a autoanulação.

19 ולכן כתיב בעמדם תרפינה כנפיהם בבחי' לחש וחשאי. ויראה הנרמזת בה"א [באות ה"א] אחרונה של שם הוי' היא יראה תתאה שלא למרוד בממה"מ [במלך מלכי המלכים] הקב"ה ולא למרות עיני כבודו. והוא בחי' הפתילה ששולט בה אור האש להפך ולכלות אותה.

Portanto, está escrito: “Quando se mantinham de pé, abaixavam as asas” — o nível do sussurro e do silêncio. E o temor aludido na hei final do Nome Havayá é o temor inferior (yirá tataá): não se rebelar contra o Rei dos reis dos reis, o Santo, bendito seja Ele, nem desafiar os olhos de Sua glória. Esse é o nível do pavio, sobre o qual prevalece a luz do fogo, para transformá-lo e consumi-lo.

20 ובי' גווני אור הם ב"פ [בי' פעמים] רחימו שבשם הוי' כי ואהבת בגימט' [בגימטריא] ב"פ [בי' פעמים] אור היינו האהבה הרמוזה בה' ראשונה של הוי' היא בחי' אה"ר [אהבה רבה] הבאה מלמעלה אהבה בתענוגים שהיא בחי' מתנה כוי'

As duas cores de luz são as duas [menções de] amor (rechimu) no Nome Havayá, pois ve'ahavta (“amarás”) equivale, em guematria, ao dobro de or (“luz”). Isto é: o amor aludido no primeiro hei de Havayá é o nível do grande amor (ahavá rabá) que vem do alto, “amor em deleites”, que é o nível de um presente etc.

והיא בחי' נהורא חיוורא ואהבה הרמוזה בוי"ו של שם הוי' היא האהבה הנולדה בנפש המשכלת ומתכוננת בגדולת א"ס ב"ה והיא בחי' נהורא אוכמא הקרובה אל הפתילה ומתאחזת בה:

É o nível da luz branca (nehora chivra). E o amor aludido no vav do Nome Havayá é o amor que nasce na alma que compreende e contempla a grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele; é o nível da luz escura (nehora uchma), que fica próxima ao pavio e se agarra a ele.

21 וזהו כי אתה נרי הוי' שבחי' הוי' היא בבחי' נר בשמן ופתילה. ובי' גווני אור הרמוזות בד' אותיות של הוי' נעשה נרי שמתלבש בנר הוי' נשמת אדם כנ"ל:

Isto é [o sentido de] “Pois Tu és minha lâmpada, Havayá”: o nível de Havayá está no aspecto de uma lâmpada, com óleo e pavio, e os dois matizes de luz aludidos pelas quatro letras de Havayá; [isso] se torna “minha lâmpada”, revestindo-se de “a lâmpada de Havayá, a alma do homem”, como explicado acima.

22 והוי"ה יגיה חשכי. והוי' בתוספת וי"ו רומזת על בחי' הוי' ביותר עליונה. וכמ"ש הוי"ה הוי"ה אל רחום וחנון כוי'.

“E Havayá ilumina minhas trevas.” “E Havayá”, com o vav acrescentado, alude a um nível ainda mais elevado de Havayá, como está escrito: “Havayá, Havayá, D'us, compassivo e gracioso”, etc.

ופסיק טעמא בגווייהו שיש ב' בחי' הוי". והענין כי פעם כתיב הוי' רחום וחנון ופעם כתיב חנון ורחום הוי'.

E um sinal de cantilação (pesik) os separa, pois há dois níveis de Havayá. A explicação: em um lugar está escrito: “Havayá, compassivo e gracioso”, e em outro: “Gracioso e compassivo é Havayá.”

23 ופי' הוי' רחום וחנון שכדי להיות התגלות מדות רחום וחנון מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה דלאו מכל אלין מדות איהו כלל. הוצרך להיות בחי' הוי' שהוא צמצום והתפשטות המשכה והתפשטות.

O significado de “Havayá, compassivo e gracioso” é que, para que os atributos de compaixão e graça se revelem da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele — pois “Ele não pertence, de modo algum, a nenhum desses atributos” —, teve de haver o nível de Havayá, que é contração e expansão, atração para baixo e expansão.

אך פי' חנון ורחום הוי' היינו שמבחי' חנון ורחום דהיינו מפני כי חפץ חסד הוא נמשך בחי' הוי' שהוא צמצום והתפשטות כו' שבסדר ההשתלשלות

Mas o significado de “Gracioso e compassivo é Havayá” é que, do nível de “gracioso e compassivo” — isto é, porque “Ele deseja a bondade” —, é atraído para baixo o nível de Havayá, que é contração e expansão etc., dentro da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut).

משא"כ הוי' שקודם רחום וחנון היא ההוי' שלמעלה מגדר ההשתלשלות.

Já a Havayá que precede “compassivo e gracioso” é a Havayá que está acima dos limites da hishtalshelut.

ושם נעשה ג"כ בחי' הוי' שהוא צמצום והתפשטות [והתפשטות] כו' כדי להמשיך מדת רחום וחנון בהוי' שבסדר ההשתלשלות.

Também ali se dá o nível de Havayá, que é contração e expansão etc., a fim de atrair o atributo de “compassivo e gracioso” para dentro da Havayá que está na ordem da hishtalshelut.

(ועמ"ש ע"פ ואתחנן אל הוי' וע"פ וירא ישראל את ה' הגדולה כו' מענין ב' שמות הוי':)

(Veja também o que foi explicado sobre o versículo “E roguei a Havayá” e sobre o versículo “E Israel viu a grande mão” etc., a respeito dos dois Nomes Havayá.)

24 והנה בדורות הראשונים כמו בנביאים ושופטים מצינו דור שכולו זכאי או כולו חייב. ומי שהיה זכאי הי' [היה] זכאי במדרגת צדיק גדול או נביא ומי שהיה חייב היה רשע גמור ועיי"ז לא היו ממוצעים.

Ora, nas primeiras gerações, como [nos tempos] dos Profetas e dos Juizes, encontramos uma geração inteiramente virtuosa ou inteiramente culpada. Quem era virtuoso era virtuoso no nível de um grande tzaddik [justo] ou de um profeta, e quem era culpado era completamente perverso; assim, não havia pessoas intermediárias.

אך דורות האחרונים דור אחר דור אין בהם רשעים כ"כ [כל כך] ולא צדיקים כ"כ [כל כך] טובים.

Mas, nas gerações posteriores, geração após geração, não há nem pessoas tão perversas nem tzaddikim tão bons.

25 והענין שבדורות הראשונים [הראשונים] היו נשמות עליונות ממדרגות גבוהות ומצד נשמתם בעצמם היו יכולים לשלוט על הרע שבנפשם ומיד כשיתבונן בגדולת א"ס ב"ה יגיע אליו היראה כו' רק רשע גמור שמגביר הרע שבנפשו בשאט נפש.

A explicação é que, nas primeiras gerações, havia almas elevadas, de níveis superiores, e, em virtude de suas próprias almas, elas podiam dominar o mal que havia em sua alma; assim que alguém contemplava a grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, o temor lhe sobrevinha etc. — exceto no caso de uma pessoa completamente perversa, que fortalece o mal em sua alma com total desprezo.

אבל דורות האחרונים עיקבא דמשיחא בחי עקביים אין כח בנשמתם עצמם לשלוט על הרע וצריך יגיעה רבה יגיעת נפש ויגיעת בשר.

Mas as gerações posteriores — “os calcanhares de Mashiach” (ikvesa diMeshicha), o aspecto dos calcanhares — não têm, em suas próprias almas, força para dominar o mal e precisam de grande esforço: esforço da alma e esforço da carne.

26 וזהו והוי"ה יגיה חשכי היינו בחי חשך שבדורות אחרונים. כי דהע"ה [דוד המלך עליו השלום] אמר זה בעד כללות ישראל שיש בהם בחי חשך בדורות אחרונים עיקבא דמשיחא

Esta é [a explicação de] “E Havayá ilumina minha escuridão”: o aspecto da escuridão nas gerações posteriores. Pois o rei David, que a paz esteja sobre ele, disse isso em nome de todo o povo de Israel, entre os quais há um aspecto de escuridão nas gerações posteriores, a época dos calcanhares do Mashiach.

שאינ אתה נרי הי"ה כלומר שאין נר הי"ה נשמת אדם מ"מ והי"ה היא בחי' הי"ה עליונה שלמעלה מההשתלשלות יגיה חשכי ולמענו למענו יעשה כי חפץ חסד הוא באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] בלי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא]:

[Então,] não há “Tu és minha lâmpada, Havayá”; isto é, não há “a lâmpada de Havayá, a alma do homem”. Apesar disso, “e Havayá” — o nível da Havayá superior, que está acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) — “ilumina minha escuridão”; e “por amor de Si mesmo, por amor de Si mesmo, Ele agirá”, pois “Ele deseja bondade”, por meio de um despertar do alto sem um despertar de baixo.

27 וזהו ענין נס דחנוכה שנכנסו יונים להיכל. היכל הוא בחי' מחי' ה"י כ"ל בגימטריא נש"ב [נ' שערי בינה].

Este é o significado do milagre de Chanucá, quando os gregos entraram no Santuário (Heichal). O Heichal é o nível da mente: [suas letras são] hei-yud [e] kaf-lamed, cujo valor em gematria corresponde aos cinquenta portões de Biná (entendimento).

והיונים הנ"ל הם בחי' חכמה דקליפה חכמות חיצוניות כמו פילסופיא. שבזמן ההוא היו פילסופים המכחישי [המכחישים] בנבואה.

Esses gregos são o nível da Chochmá (sabedoria) da kelipá (a casca): sabedorias externas, como a filosofia. Pois, naquela época, havia filósofos que negavam a profecia.

28 ולכן טמאו כל השמנים של בחי' חכמה שבקדושה שרצו להשכיחם תורתך כו' ונעשה נס ע"י פך של שמן שהי' [שהיה] מונח בחותמו של כה"ג [כהן גדול] דיקנא דכהנא רבא חסד עליון בהעלות אהרן את הנרות אהרן שושבינא דמטרוניתא

Portanto, eles profanaram todos os óleos, [os óleos] do nível de Chochmá (sabedoria) na santidade, pois procuraram “fazê-los esquecer Tua Torá”, etc. E ocorreu um milagre por meio de um frasco de óleo que estava guardado sob o selo do Sumo Sacerdote — “a barba do Sumo Sacerdote”, Chesed supremo (bondade); “quando Aharon acende as lâmpadas” — Aharon, “o acompanhante da Rainha”.

שהיא אהבה הבאה מלמעלה באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] וממנו הדליקו כל הח' ימים שהם המחשבה וז' המדות שתהיינה מאירות באור האהבה הבאה מלמעלה בלי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והיא מבחי' וי"ו בתוספת וי"ו העליונה שלמעלה מעלה מן ההשתלשלות:

Este é o amor que vem de cima, por meio de um despertar do alto. A partir dele, acenderam durante todos os oito dias, que são o pensamento e os sete atributos emocionais (midot), para que brilhassem com a luz do amor que vem de cima, sem um despertar de baixo. E isso provém do nível do vav, o vav acrescentado, o nível [superior] que está muito acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut).

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY-NC 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Sinagogas, escolas e projetos sem fins lucrativos podem copiá-la, imprimi-la e compartilhá-la livremente, e podem pedir doações para cobrir o custo da impressão; nunca pode ser vendida. Citem a Kehot Publication Society e likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/torah-ohr/mikeitz/13/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak